

Перспективні напрями протидії транснаціональній організованій злочинності в Україні

Жаровська Галина Петрівна –

доцент кафедри кримінального права і криміналістики юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

У статті розглянуто проблему боротьби із транснаціональною злочинністю в Україні, запропоновано напрями протидії цьому виду злочинності. Визначено, що в сучасних суспільно-політичних умовах ця проблема стає фактично питанням національної безпеки України. Така обставина потребує найскорішого створення цілісної системи протидії транснаціональній організованій злочинності, яка має відповідати сучасним суспільно-політичним та економічним реаліям розвитку держави.

Ключові слова: транснаціональна злочинність, загроза, напрями, протидія, система, національна безпека.

Постановка проблеми. На початку ХХІ століття транснаціональна злочинність набуває принципово нових рис, сучасні злочинні транснаціональні організації виходять за межі економічної злочинної діяльності, втручаються в політичні процеси, зазіхають на безпеку особистості, суспільства, держави, що в концентрованій формі можна спостерігати в сучасній Україні. Саме на теренах нашої держави корупція та політика, злочинність і економіка, національні інтереси та інтереси інших країн на території держави створили синтетичну глобальну модель транснаціональної злочинності, осмислення витоків і стану якої слід вважати актуальною проблемою як національної, так і світової кримінології. Водночас не менш актуальною є і проблема протидії транснаціональній організованій злочинності в Україні, яка також потребує науково-практичного обґрунтування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблемам протидії транснаціональній злочинності присвячені роботи таких українських учених, як А. Бойко, М. Вербенський, В. Глушков, І. Гриненко, А. Дорошенко, В. Литвиненко, Т. Мельничук, І. Поплавський, І. Сервецький, Є. Скулиш, В. Шеломенцев та ін., які створили належну науково-практичну базу протидії даному кримінальному сегменту. В роботах фахівців чітко відслідковується думка, що проблеми протидії руйнуючому впливу організованої злочинності на світовий порядок приймають глобальний характер і вимагають свого якнайшвидшого вирішення.

Актуальною для нинішньої України є і думка російського дослідника, відповідно до якої удосконалення заходів протидії транснаціональній організованій злочинності повинно носити системний характер, йдеться про необхідність створення адекватних форм і способів попередження та припинення злочинних актів, вироблення, у першу чергу, правових, міжнародно-правових, політичних, фінансових, військових і економічних механізмів контролю над цим видом злочинності [1].

У той же час в останні місяці в Україні склалася принципово нова політична ситуація, наслідком якої слід вважати підвищення кримінальної активності в транснаціональному масштабі, що потребує подальшого осмислення проблеми протидії транснаціональній організованій злочинності. Фактично на сьогоднішній день транснаціональна злочинність в особі кримінальних бізнесменів, які цілковито підкорили собі цілі галузі української економіки, корумпованих чиновників і політиків, з-поза меж країни оголосила справжню війну українській державі, загрожуючи її національній безпеці, цілісності та незалежності, і за таких умов думка, що “Україна не належить до держав зі стійкою та кримінально активною транснаціональною злочинністю” [2, с. 220] втратила актуальність. Таким чином, **метою** цієї статті є визначення основних напрямів і форм протидії транснаціональній організованій злочинності в Україні на сучасному етапі розвитку держави.

Виклад основного матеріалу. На початку 2014 року проблема транснаціональної злочинності набула в Україні глобального масштабу, стала фактором повсякденного життя кожного громадянина країни. Інформація, яка постійно з'являється в інформаційному просторі відносно діяльності транснаціональних злочинних організацій в Україні, вражає. Державна служба фінансового моніторингу України особливу увагу концент-

рує на розслідуванні фактів відмивання коштів, отриманих від корупційних дій, розкрадання та привласнення державних коштів і майна злочинними організаціями, комерційними структурами, які мали транснаціональні зв'язки. Зокрема, йдеться про мільярди доларів, що були отримані від незаконних оборотів, які пов'язані майже з усіма формами транснаціональної злочинної діяльності та виведені за кордон [3].

Нині ці кошти знову працюють в Україні, слугують створенню нових злочинних організацій, є, фактично, інструментом політичного впливу на державу з боку осіб, які збагачувалися за рахунок держави та її громадян.

Як здається, в сучасних умовах процес протидії транснаціональній організованій злочинності можна представити як регламентовану нормами права діяльність правоохоронних органів, яка спрямована на попередження, виявлення та припинення транснаціональних злочинів, і має складатися із певних елементів, що наведені нижче.

1. Активізація діяльності правоохоронних органів у питаннях протидії транснаціональній злочинності на засадах профілактики та повноцінного інформаційного забезпечення. Очевидно, було б неправильно стверджувати, що правоохоронні органи не діють, ніяк не перешкоджаючи активному функціонуванню транснаціональних злочинних груп в нашій державі. Так, Міністерство внутрішніх справ України виділяє боротьбу з організованою злочинністю як пріоритетний напрям діяльності. Проте заходи, що вживаються органами внутрішніх справ щодо забезпечення невідворотності відповідальності злочинців, поки вирішуються на низькому професійному рівні, явно запізнюються і не дозволяють нейтралізувати організовану протидію кримінального середовища.

З метою ефективного вирішення цієї задачі потрібно, на наш погляд, звернути увагу на сукупність причин і умов, які сприяють вчиненню конкретних злочинів для їх виявлення і нейтралізації. Об'єктом профілактики можуть стати лише негативні соціальні чинники (політичні, національні, нормативно-правові, економічні, соціальні, демографічні, соціально-психологічні та інші), які криміногенно впливають на ситуацію в країні.

Такі системи профілактики розроблені й успішно функціонують у ряді європейських держав (Великобританія, Франція, ФРН, Італія).

З урахуванням вищевикладеного, система профілактики організованої злочинності в Україні повинна включати в себе наступний приблизний перелік заходів: розробка форм і методів діяльності всіх правоохоронних органів на основі об'єднання їхніх зусиль на основі міжвідомчого координуючого органу з ретельно розробленою програмою на певний проміжок часу; спеціальна професійна підготовка осіб, включених у діяльність з профілактики функціонування організованих транснаціональних злочинних співтовариств; матеріально-технічне забезпечення

спеціальних підрозділів з боротьби з транснаціональним сегментом організованої злочинності; створення в країні чіткого механізму контролю за доходами громадян, який в умовах розвитку ринкових відносин поставив би надійний заслін незаконним доходам, що концентруються у ділків тіньової економіки та лідерів транснаціональної організованої злочинності, вдарив би по корумпованим "слугам народу".

Активізації діяльності правоохоронних органів у боротьбі з транснаціональною злочинністю перешкоджає те, що реальний стан речей у цьому кримінальному сегменті не відображений об'єктивними та неупередженими даними статистики.

Якщо звернутися до аналізу загальної кількості кримінальних правопорушень, які були зареєстровані у 2013 році та розглянути результати їх розслідувань за той же рік, то можна переконатися, що дані статистики, наведені в Єдиному звіті про кримінальні правопорушення Генеральної прокуратури України, мають суттєві протиріччя. Так, наприклад у січні-листопаді минулого року, відповідно до даних Єдиного реєстру досудових розслідувань, було взято на облік 592 171 кримінальне правопорушення, в той же час згідно з Єдиним звітом за 2013 рік усього було обліковано 563 560 кримінальних проваджень. Такі викривлення статистики безумовно не сприяють створенню реальної картини, яка описує стан злочинності в Україні, зокрема в її транснаціональному сегменті [4]. В той же час, як зазначає М. Г. Вербенський, в Україні, як до речі і в інших пострадянських країнах, узагалі не ведеться державної офіційної статистики щодо транснаціональної організованої злочинності, хоча заради справедливості слід зазначити, що окремі дані стосовно цього виду злочинності в офіційній статистиці знайти можна, інша річ – наскільки ці дані відбивають існуючу картину транснаціонального злочинного сегменту в Україні [5, с. 137].

Відповідно, як здається, є необхідність створити єдину національну облікову базу, до якої має надходити інформація з усіх силових структур, а також із структур митної, податкової служби, яка стосується стану злочинності. Тільки після належної обробки та аналізу ці дані мають оприлюднюватися, надавати суспільству та правоохоронним органам реальну, а не "викривлену" інформацію.

2. Відповідність дій правоохоронних органів реальному стану транснаціональної злочинності. Проблемним слід вважати і питання, що стосується відставання діяльності правоохоронних органів щодо попередження та припинення організованої злочинної діяльності від темпів розвитку зазначеної діяльності в Україні. Цю проблему можна коротко виразити у таких основних положеннях: результат роботи правоохоронних органів у сфері боротьби з організованою злочинністю перестав бути адекватним обсягу і рівню витрачених зусиль; правоохоронні органи не встигають своєчасно та ефективно реагувати на зміну якості організованої злочинності та появу нових видів злочинів, особливо

організованих форм в економічній сфері; органи правопорядку при такій стратегії боротьби зі зло-

чинністю не встигають стримувати її зростання.

Таблиця 1

Статистика організованої злочинності, місце транснаціональної злочинності у загальній структурі злочинних організацій (складено автором за даними [6])

	2009	2010	Дина- міка, %	2011	Дина- міка, %	2012	Дина- міка, %
Виявлено організованих груп і злочинних організацій	379	397	4,7	395	-0,5	258	-34,2
1 з корумпованими зв'язками	27	29	7,4	38	31,0	37	2,8
2 з міжнародними зв'язками	18	40	2,2р	28	-30,0	28	0,0
3 сформовані на етнічній основі	8	16	2р	26	62,5	19	-26,9

Як бачимо, на території України, за останніми підтвердженими даними офіційної статистики, нині діє 28 транснаціональних злочинних угруповань, при цьому їх кількість, у порівнянні із 2009 роком, збільшилась на 55 %, а, у порівнянні із 2010 роком, зменшилась на 42,8 %, що в принципі є сумнівним із погляду тих даних, які в останні місяці постійно свідчать про “хвилю” транснаціональної злочинності, що майже не поглинула всю вітчизняну економіку.

В той же час, потрібно розуміти, що нині Україна стикається із появою принципово нової форми транснаціональної злочинності, яка відноситься до сегменту злочинів проти національної безпеки. Зокрема політична ситуація навколо нашої держави буде сприяти тому, що в найближчі місяці правоохоронні органи будуть стикатися із намаганнями активізувати терористичну діяльність на території держави, що буде супроводжуватися активізацією переміщення зброї, вибухівки, інших предметів мільярного класу, а також вербуванням громадян для участі у протиправній державній діяльності. Останні події в Луганську, Донецьку, Харкові засвідчують, що правоохоронні органи із запізненням реагують на виникнення нових загроз, що потребує налагодження роботи із отриманням інформації, перекриття каналів постачання фінансів, зброї, друкованих матеріалів антидержавного характеру, превентивну нейтралізацію керівників злочинних організацій, яка полягає в постійному контролі їхньої діяльності, контактів, переміщень.

Ці заходи потребують координації правоохоронних органів із органами СБУ, податковими органами, органами військової розвідки та контррозвідки, із митницею і прикордонниками. Як здається, для такої координації вже сьогодні доцільно створити відповідний орган, який умовно можна назвати “антитерористичним штабом”, що може бути створений за найкращими світовими зразками. Наприклад, у США таким підрозділом є так звана “Секція забезпечення внутрішньої безпеки та боротьби з тероризмом”, яка структурно входить до Управління кримінальних розслідувань ФБР.

Штат підрозділу складається з 21 досвідченого оперативного працівника. Це – центральний підрозділ ФБР, що спеціалізується на антитерорі, і курирує роботу 143 співробітників, які по-

стійно займаються розслідуванням злочинів, пов'язаних з терором і внутрішньою безпекою.

У складі секції три групи:

– група спеціальних операцій та аналізу, яка збирає факти про вчинені теракти. На основі їх аналізу співробітники групи готують документи, де пропонуються обґрунтовані висновки про найбільш доцільні тактичні прийоми і засоби протидії тероризму. Співробітники групи в разі потреби виїжджають на місця інцидентів для консультативної роботи;

– група дослідження тероризму та обліку вибухів бомб, у складі двох осіб, вивчає організаційні структури терористичних груп, їх учасників, збирає та аналізує всі випадки здійснення терактів із використанням вибухових пристроїв. Результати роботи цієї групи реалізуються у відповідях на конкретні запити та у вигляді інформаційних довідок, які направляються всім зацікавленим відомствам;

– група внутрішньої безпеки у складі 5 осіб, контролює організацію охорони іноземних представників на території США. У складі ФБР є група досвідчених психологів, до функцій яких входить надання допомоги співробітникам ФБР, які ведуть переговори з терористами про видачу заручників [7].

Аналогічну структуру, як здається, вже нині потрібно створити в СБУ, до функцій якої має входить виключно боротьба з терористичною діяльністю.

3. Нарощування зусиль у боротьбі з етнічною злочинністю. Сучасні реалії диктують необхідність нарощувати активність у напрямі боротьби з етнічними злочинними формуваннями, як невід'ємної риси сучасної транснаціональної організованої злочинності.

Вчені зазначають, що нині можна з упевненістю говорити про вихід на міжнародну арену етнічних злочинних формувань, а ефективність їхньої злочинної діяльності обумовлена тісним зв'язком з країною діаспори, де вони використовують підтримку і можливості, наявні в розпорядженні місцевих кримінальних структур і організацій [8]. Значний вплив на економічну та соціальну обстановку в Україні має діяльність чеченських, азербайджанських, вірменських і грузинських етнічних злочинних формувань, відзначається чітка спеціалізація за видами злочинного

промислу. Як основний принцип протидії етнічній організованій злочинності, на наш погляд, крім вищенаведених, слід виділити принцип компіляції міжнародних і внутрішньодержавних способів подібної протидії. Тільки керуючись цим принципом можна стримати зростання транснаціональної організованої злочинності. При цьому як внутрішньодержавний спосіб протидії та профілактики можна виділити, наприклад, посилення митного контролю та ін.

4. Вдосконалення засобів правової протидії транснаціональній організованій злочинності. Також на часі є вдосконалення системи заходів правової протидії транснаціональній організованій злочинності. Протидія транснаціональній організованій злочинності, насамперед, передбачає формування чіткої законодавчої бази, що дозволило б регулювати економічні відносини і впевнено захищати всі форми власності, без чого відповідні вимоги посилити міць каральних органів і посилити систему покарання за кримінальні злочини будуть марні.

Доцільно розглянути і можливості створення системи правових заходів, яка дозволяє оперативно реагувати на особливо тяжкі транснаціональні злочини. Щодо концепції протидії транснаціональній організованій злочинності, слід зазначити існування двох діаметрально протилежних концепцій при організації такої протидії. Перший напрям [9, 10, 11] виходить із необхідності дотримання формальних приписів закону, чіткого дотримання презумпції невинуватості з усіма впливаючими з цієї посилки висновками, яким є суворе дотримання прав і свобод підозрюваних у вчиненні транснаціональних злочинів.

Друга думка, яка нині панує на Заході, полягає у твердженні, що нині ефективній протидії транснаціональній організованій злочинності заважає існуюча в законодавстві процедура притягнення до кримінальної відповідальності, зайва турбота про права і свободи обвинуваченого [12].

Нині ситуація така, що формально український закон не допускає порушення прав і свобод підозрюваних та обвинувачених у вчиненні злочинів, однак на практиці зустрічаються випадки їх порушення для досягнення, в принципі, соціально-значущої мети – залучення до кримінальної відповідальності злочинця. Вихід бачиться у наділенні відповідними повноваженнями чітко визначених посадових осіб (органів), згідно з якими ці особи (органи) мали б право на прийняття надзвичайних заходів протидії окремим видам транснаціональних злочинів з метою захисту миру і людства, суспільства, держави і громадян в екстремальних умовах.

5. Подальший розвиток функціонально-організаційного механізму взаємодії правоохоронних органів України із зарубіжними державами у сфері протидії транснаціональній організованій злочинності. В сучасних умовах основними формами міжнародного співробітництва з протидії транснаціональній організованій злочинності є: надання допомоги у проведенні розслідувань у кримінальних справах; виконання

запитів зацікавленої сторони; передача інформації без запитів; заморожування або арешт майна, що є об'єктом запиту з метою запобігання будь-яких операцій з ним, його передачі; розшук осіб, які переховуються від кримінального переслідування або відбування покарання; обмін інформацією про підготовлювані або вчинені злочини та причетних до них фізичних і юридичних осіб; проведення спільних операцій з припинення злочинів і діяльності осіб, які вчинили злочини або готуються до їх вчинення, і т. ін.

Розвиток і конкретизацію зазначені форми співробітництва набувають у двосторонніх і багатосторонніх договорах про надання правової допомоги, а також у міждержавних і міжвідомчих угодах про взаємодію у протидії транснаціональній організованій злочинності, окремим транснаціональним злочинам.

Міжнародне співробітництво здійснюється за такими напрямками: співробітництво у сфері оперативно-розшукової діяльності, співпраця у сфері здійснення кримінального правосуддя; інформаційно-технічне співробітництво.

Організація міжнародного співробітництва з протидії транснаціональній організованій злочинності має здійснюватися за таким алгоритмом: а) розробка теоретичних положень щодо організації міжнародного співробітництва; б) прийняття відповідної нормативної правової основи для міжнародного співробітництва з протидії транснаціональній організованій злочинності; в) практична реалізація і контроль за розвитком міжнародного співробітництва; г) розгляд питання про розробку загально правової Конвенції ООН про протидію транснаціональній організованій злочинності.

6. Вдосконалення системи протидії транснаціональній організованій злочинності та корупції в Україні. Головне завдання протидії транснаціональній організованій злочинності полягає в тому, щоб відокремити організовану злочинність від державних структур і ліквідувати корупцію. Без цього основного кроку всі зусилля будуть марними.

Для забезпечення ефективності протидії транснаціональній організованій злочинності необхідна реалізація комплексу невідкладних заходів, насамперед економічного характеру – для підризу фінансової основи транснаціональної організованої злочинності. Серед них можна виділити наступні: по-перше, впровадження відкритості (прозорості) прийняття економічно значимих рішень (про приватизацію, акціонування, проведення аукціонів і т. ін.) державними посадовими особами; по-друге, найважливішим напрямом протидії транснаціональній організованій злочинності є посилення різних видів контролю за соціально-економічними і політичними процесами, фінансовими і товарними потоками (бюджетною, банківською, валютною, митною та іншими сферами діяльності); по-третє, послідовно вводити обмеження на суміщення посад у системі державної служби та служби в акціонерних товариствах з часткою державної участі; по-четверте, регламен-

тувати процес переходу державних службовців на посади керівників комерційних підприємств; по-п'яте, запровадити обов'язкову кримінологічно-економічну експертизу проектів кримінологічно значущих законодавчих та інших правових актів з метою недопущення в них положень (пробілів, винятків та інших недоліків), які прямо або побічно сприяють вчиненню злочинів у сфері економіки та ін.

У світовій практиці та в Україні мають місце вдалі зразки створення органів, які ефективно борються із корупцією, контролюючи фінансові потоки. Наприклад, в Англії діє Контактна група з фінансових послуг (КГФП) [13], в Україні існує Державна служба фінансового моніторингу України, яка виконує фактично ті ж функції, які покладені й на КГФП.

Для України діяльність цієї групи має особливий інтерес, оскільки вона також у своїй діяльності ставить за мету запобігання доступу до фінансових систем не тільки корупціонерам, але й терористичним організаціям, що, до речі, передбачено і Положенням про Державну службу фінансового моніторингу України [14].

Як здається автору цієї статті, українським фахівцям доцільно вивчити досвід провідних організацій, що контролюють фінансові потоки з тим, щоб у них з'явилася реальна можливість роботи на випередження у справі запобігання корупції, протидії тероризму.

Наведені вище заходи, безумовно, не є вичерпними, але вони окреслюють найбільш перспективні напрями боротьби із транснаціональною злочинністю, які вже сьогодні мають бути запроваджені з метою запобігання подальшого розвитку даної форми злочинності на теренах України.

Висновки. У статті розглянуто основні напрями та форми протидії транснаціональній організованій злочинності в Україні, які відповідають сучасним потребам суспільства з урахуванням поточної суспільно-політичної ситуації в державі.

На жаль, саме в Україні на початку XXI століття транснаціональна злочинність довела свою здатність ставати провідним фактором економічного та соціально-політичного буття суспільства. Саме українські реалії виявили те, що транснаціональна злочинність стає фактором глобальної небезпеки, саме в ній переплітаються проблеми корупції, військової експансії, політичного устрою держави, а також економічних перспектив розвитку світової економіки. Як здається автору цієї статті, якщо ще кілька місяців тому світова спільнота усвідомлювала дану небезпеку на теоретичному рівні, то сьогодні вже теорія стала реаліями міжнародної політики та економіки, коли міжнародні відносини багато в чому залежать від дій організаторів глобальної транснаціональної злочинності.

Підводячи підсумки статті, слід зазначити, що нині проблеми транснаціональної злочинності в Україні вийшли на перший план, при цьому національний сегмент організованої злочинності

“збагачується” тими формами, які ще кілька місяців тому не були актуальні для України.

Таким чином, високий динамізм транснаціонального злочинного сегменту, а також його особлива суспільна небезпечність, яка нині загрожуює засадам української державності, засвідчує, що тільки створення ефективної системи протидії транснаціональній злочинності може гарантувати подальший розбиток держави та суспільства.

Список використаних джерел

1. Бояринова В. О. Суб'єкти міжнародно-правового співробітництва по протидії транснаціональній злочинності : дис. ... канд. юрид. наук / В. О. Бояринова. – Москва, 2010. – 204 с.
2. Мельничук Т. В. Організовані злочинні угруповання з міжнародними зв'язками в Україні: на шляху до транснаціоналізації / Т. В. Мельничук // Південноукраїнський правничий часопис. – 2011. – № 1. – С. 219–222.
3. Державна служба фінансового моніторингу України. Офіційний веб-сайт / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.sdfm.gov.ua>.
4. Генеральна прокуратура України. Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.gp.gov.ua>.
5. Вербеньський М. Г. Кримінологічна характеристика злочинів, що складають ядро транснаціональної організованої злочинності / М. Г. Вербеньський // Право і суспільство. – 2010. – № 1. – С. 132–140.
6. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/article/813157>.
7. Антитеррористические организации США / [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://truppen.ru/spetsnaz-inostrannyh-gosudarstv/antiterroristicheskie-organizatscii/antiterroristicheskie-organizatscii-ssha.html>.
8. Кубов Р. Х. Состояние организованной преступности в государствах-участниках СНГ и меры протидії / Р. Х. Кубов // Рос. следователь. – 2008. – № 15. – С. 39–40.
9. Сальников В. П. Безопасность человека и преступность / Сальников В. П., Морозова Л. А., Ростов К. Т., Денисов Е. А. // Гос-во и право. – 1995. – № 12. – С. 108–131.
10. Тосунян Г. А. Влияние законодательства на теневой и криминальный оборот капитала в России / Г. А. Тосунян, Э. А. Иванов // Гос-во и право. – 2000. – № 1. – С. 40–47.
11. Шабалин В. А. Политика и преступность / В. А. Шабалин // Гос-во и право. – 1994. – № 4. – С. 43–52.
12. Флетчер Дж. Основные концепции современного уголовного права / Дж. Флетчер, А. В. Наумов. – М. : Юрист, 1998. – 512 с.
13. Дремін В. Н. Организована преступность, терроризм и бизнес: международно-правовые и кримінологические аспекты / В. Н. Дремін, Н. А. Зелінська // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. праць. – Одеса : Юрид. літ-ра, 2011. – Вип. 60. – С. 34–43.
14. Про Положення про Державну службу фінансового моніторингу України : Указ Президента України від 13 квіт. 2011 р. № 466/2011 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/466/2011>.

В статье рассмотрена проблема борьбы с транснациональной преступностью в Украине, предложены направления противодействия этому виду преступности. Определено, что в современных общественно-политических условиях эта проблема становится фактически вопросом национальной безопасности Украины. Данное обстоятельство требует скорейшего создания целостной системы противодействия транснациональной организованной преступности, которая должна отвечать современным общественно-политическим и экономическим реалиям развития государства.

This article deals with the problem of transnational crime in Ukraine, the proposed direction of combating this type of crime. It is defined that in modern social and political conditions, this problem becomes an actual matter of national security of Ukraine. This circumstance requires the prompt establishment of an integral system of combating transnational organized crime, which must meet the modern socio-political and economic realities of the state development.

Стаття надійшла до редакції журналу 14 травня 2014 року.